

111030 Nittonde söndagen efter trefaldighet Evelina Johansson

När man är frisk har man många önskningar, när man är sjuk har man bara en., sägs det ibland som en påminnelse om hur mycket den har att vara tacksam för, som har sin goda hälsa i behåll. En berättigad påminnelse – det är lätt att ta sådana välsignelser som att få vara frisk för givna, så länge man har dem. Samtidigt är det ju inte alltid så enkelt som att den som är svårt sjuk bara tänker på kroppens hälsa. Faktiskt förekommer det ju att människor som kanske mest tänkt på här och nu, just i mötet med sjukdom börjar tänka mer på Gud och på evigheten och på olika sätt söka sig närmare honom. Kanske kan det till och med vara så att det är den som är frisk och tar sin hälsa för given, som tror sig ha råd att bara leva för stunden.

Därmed inte sagt att längtan efter bot för sjukdomar skall förringas. Nog är det uppenbart att den lame i texten när en brinnande önskan att bli frisk och att hans fyra driftiga vänner delar denna önskan.

Jesus gör också som de önskar, men inte bara. Han gör något annat också: Han förlåter den lame mannens synder innan han återställer rörelseförmågan. Det är värt att notera att det sker i den ordningen.

Här ser vi ett exempel på att Jesus inte helt och hållet är vad man i kommunikationsforskningen kallar mottagarorienterad, hur mycket det än talas om hans sätt att ”möta människor där de är”. Hans ärende dikteras inte av dem han möter och vad de efterfrågar. Vi vet förvisso inte om den lame längtade efter syndernas förlåtelse. Det är mycket möjligt att han gjorde det, och i så fall var det ju uppenbart för Jesus som visste vad människor tänkte i sina hjärtan. Men det är antagligt att det han först och främst sökte var befrielse från förklamningen, att det var detta som drivit hans vänner till den drastiska takbräckaråtgärden; Jesus var vid denna tid, i början av sin verksamhet, mer känd som undergörare än för sina ovanliga anspråk på att kunna förlåta synder.

Ändå tar sig Jesus inte först an det mest uppenbara problemet: han börjar istället med det allvarligaste. Man kan säga att han aktualiserar ett annat populärt visdomsord: Det är inte utsidan som räknas. Det finns något som är viktigare än att vara frisk, nämligen att få syndernas förlåtelse genom Jesus. Detta eftersom en sjuk kropp inte skiljer oss från Gud, inte heller en sjuk hjärna, däremot den sjukdom eller skada i själen som synden innebär. En kroppsligt sjuk människa kan bli socialt isolerad på flera sätt, en mentalt sjuk människa ännu mer, men Gud tar inte avstånd på grund av sjukdom; Gud tycker inte att det blir för jobbigt att hälsa på.

Detta var inte helt självklart i Jesu samtid där man istället såg ett kausalt samband mellan synd och sjukdom. Den kroppsliga sjukdomen var inte heller där det som skilde oss från Gud, men den sågs som ett symptom på synden, på den brustna Gudsrelationen. Men när Jesus först förlåter och sedan botar den lame, visar han tydligt att dessa skall hållas åtskiljda och att den ena äger prioritet framför den andra, även om båda är viktiga.

Evangeliet lär oss också något om tron. ”Jesus såg deras tro” skriver S:t Markus. Det är uppenbart att såväl de fyra vännerna som den lame trodde att Jesus kunde hjälpa, kunde bota, annars hade de inte gjort sig så

mycket besvär. Men Jesu gensvar på deras tro, visar oss att tron handlar om mer än övertygelsen om att Jesus kan göra det jag vill. Tron handlar om övertygelsen att Jesus kan göra det han vill, men att Jesu vilja är att lita på. Jesus kan hjälpa, men det är inte självklart att vi, när vi ber om hjälp har förstått vad vi bäst behöver av honom.

Vi kan jämföra med ett läkarbesök. Idag när det finns så mycket information på Internet blir det allt vanligare att patienter kommer till läkarmottagningen med många egna teorier om vilken sjukdom man lider av, hur den fungerar och vilken behandling som är att föredra. Så kan man göra i en stol på mottagningen. Hamnar man på operationsbordet går det däremot inte. Då har man inget annat val än att överlämna sig villkorslöst i läkarnas händer. Sådan var den lame mannens situation. Lam som han var kunde han inte påverka sin situation alls. När hans vänner hade firat ned honom genom taket var han utom räckhåll också för dem: han låg helt hjälplös, helt utlämnad, vid Jesu fötter. Sådan är tron: den som driver oss att lägga oss vid Jesu fötter, eller vid foten av hans kors, villkorslöst.

Men den sortens överlåtelse, att falla handlöst baklänges i Jesu händer, bygger också på att man har en någorlunda tydlig bild av vem och vad Jesus är. Rachav i den gammaltestamentliga texten, överlämnade sig själv i Guds händer för att hon insåg vad han var. Hon visste att han hade gett landet i Israeliternas händer och hon trodde att han var mäktig att göra det. Hon trodde också att han skulle stå vid sina löften, om han var villig att ge något. Hon hade inte överlämnat sig åt honom om hon inte trott honom om att ha makten över liv och död, och hon hade inte gjort det om hon inte litat på att löftet skulle stå fast – då hade hon kanske hellre hållit spejarna som gisslan.

Människorna i vårt evangelium idag har en högst begränsad uppfattning av vem Jesus är. Somliga tror att han kan bota sjuka, andra betvivlar det. Få har hört talas om att han kan förlåta synder. Orden om det framstår som både hädiska och lättköpta – skryt om makt som inte kan beläggas – ingen kan ju se om synderna verkligen är förlåtna eller ej. Jesus ger ord åt tanken: ”Vilket är lättast, att säga till den lame: Dina synder är förlåtna, eller att säga: Stig upp, ta din bädd och gå?” Genom att bota den lame – genom en synlig kraftgärning, något som framstår som svårt, antyder han att han också kan göra det ”lättare” – förlåta synd – även om det ju egentligen är mycket svårare, då det, precis som de skriftlärdas säger, bara tillkommer Gud. Men Gud är vad Jesus är och här visar sig vara. Gud som har makt över kroppar och över själar och som vi därför kan och bör överlämna oss till, som den lame gjorde, som Rachav gjorde.

Den lame överlämnade sig genom att sänkas ned i det hus där Jesus befann sig. Rachav fick anvisningen att stanna i ett hus och där hänga ut ett rött tygstycke. Kyrkofadern Origenes betraktar den röda färgen som en föraning om Kristi blod. Så blev också Rachavs hus ett hus där Jesus var, om än i förutsägelens form och Gud visade sin kraft genom att hon och hennes familj ensamma i en hel stad blev räddade när Josua och hans folk intog Jeriko.

Också för oss gäller att om vi i tro vill överlämna oss till Gud, i en tro som tror att han vet vad vi behöver, då är det säkraste sättet att uppsöka det hus där Jesus befinner sig, det hus där han som nu är kroppsligen frånvarande på jorden, gång på gång blir kroppsligen närvarande och låter dela ut sitt offer för syndernas förlåtelse, sin kropp och sitt blod, från altaret. Det är det närmaste vi kommer den situation som rådde för den lame och för Rachav, två av de troshjältar som gått före oss. Och som deras tro kom Gud att verka mäktiga och märkliga verk, så kan tron göra ännu idag, om Gud så vill, såsom Gud vill. Ära vare Fadern och Sonen och den helige Ande, såsom det var av begynnelsen nu är och skall vara från evighet till evighet. Amen.